

**ROTMISTRZ
DLA NIEPODLEGŁEJ**

**Życie i działalność
rtm. Witolda Pileckiego
na tle historii Polski**

Cele konkursu:

- poznanie sylwetki i czynów rtm. Witolda Pileckiego, patrona Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 1
- rozbudzanie zainteresowania historią współczesną Polski wśród uczestników konkursu, kształtowanie postaw patriotycznych, a także zainspirowanie do pracy twórczej i rozwijania własnej kreatywności.

Warunki udziału w konkursie:

- konkurs jest skierowany do uczniów Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 1;
- konkurs będzie miał formę testu: życia i działalności rtm. Witolda Pileckiego;
- zwycięzcą konkursu zostanie uczeń, który zdobędzie największą liczbę punktów;
- decyzje komisji konkursowej są ostateczne i nie podlegają odwołaniom;
- zgłoszenia do konkursu przyjmowane są do 29 kwietnia 2022 r. na adres mailowy: swojtas@zsp1piotrkow.edu.pl akulbat@zsp1piotrkow.edu.pl

Nagrody:

- jury konkursu przyzna uczestnikom konkursu nagrody rzeczowe i dyplomy.

Terminy:

- zgłoszenie do konkursu przyjmowane jest do 29 kwietnia 2022 r.
- finał konkursu odbędzie się 25 maja 2022 r.

Organizatorzy konkursu:

Sebastian Wojtaś – nauczyciel historii w ZSP nr 1 w Piotrkowie Trybunalskim,
e-mail: swojtas@zsp1piotrkow.edu.pl

Agnieszka Kulbat
e-mail: akulbat@zsp1piotrkow.edu.pl

Sylwetka płk. Witolda Pileckiego:

Witold Pilecki urodził się 13 maja 1901 roku w północnej Rosji, dokąd rodzina Pileckich została przesiedlona za udział w Powstaniu Styczniowym. Od 1910 roku Pileccy mieszkali w Wilnie. Od 1914 roku Witold Pilecki należał do zakazanego przez władze rosyjskie harcerstwa. W latach 1918-1921 służył w Wojsku Polskim i walczył podczas wojny z bolszewikami. W kampanii wrześniowej 1939 roku walczył między innymi w okolicach Piotrkowa Trybunalskiego jako dowódca plutonu w szwadronie kawalerii 19 Dywizji Piechoty Armii „Prusy”, a następnie w 41 Dywizji Piechoty. Ostatnie walki jego oddział prowadził już jako jednostka partyzancka. Pilecki rozwiązał swój pluton dopiero 17 października 1939 roku i przedostał się do Warszawy, by kontynuować walkę w konspiracji. W 1940 roku Pilecki przedstawił swoim przełożonym plan przedostania się do niemieckiego obozu koncentracyjnego Auschwitz, w celu zebrania od wewnątrz informacji na temat jego funkcjonowania i możliwości zorganizowania w nim ruchu oporu. W tym celu we wrześniu 1940 roku podczas łapanki pozwolił aresztować się Niemcom i trafił do obozu, gdzie prowadził działania konspiracyjne mające doprowadzić do opanowania obozu i uwolnienia więźniów. Jednym z istotniejszych osiągnięć Pileckiego w obozie było opracowywanie sprawozdań przesyłanych później do dowództwa w Warszawie i dalej na Zachód na temat zbrodni dokonywanych przez Niemców. Jako więzień obozu, w listopadzie 1941 roku został awansowany do stopnia porucznika przez generała Stefana Grot-Roweckiego. W kwietniu 1943 roku Pilecki zdołał uciec z obozu wraz z dwoma współwięźniami, a 11 listopada został awansowany do stopnia rotmistrza. W latach 1943-1944 służył w oddziale Kedywu Komendy Głównej Armii Krajowej, brał udział w powstaniu warszawskim, po którym trafił do niemieckiej niewoli, by później walczyć jeszcze w 2 Korpusie Polskim we Włoszech. W październiku 1945 roku, na osobisty rozkaz gen. Władysława Andersa wrócił do Polski, by prowadzić w kraju działalność wywiadowczą na temat sytuacji w Polsce, w tym na temat losów żołnierzy Armii Krajowej i żołnierzy 2 Korpusu, którzy byli więzieni w obozach NKWD i deportowani przez Sowietów na Syberię. Nie zareagował na rozkaz Andersa polecający mu opuszczenie Polski, w związku z zagrożeniem aresztowaniem. W Dniu Zwycięstwa, w drugą rocznicę pokonania Niemiec, 8 maja 1947 roku, został aresztowany. W areszcie był torturowany przez funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa. W trakcie ostatniego widzenia z żoną dał jej do zrozumienia, że w porównaniu z tym, co

przeżywał będąc więźniem Urzędu Bezpieczeństwa, Oświęcim to była igraszka. Ostatecznie został oskarżony o nielegalne przekroczenie granicy, posługiwanie się fałszywymi dokumentami, brak rejestracji w Rejonowej Komendzie Uzupełnień, nielegalne posiadanie broni palnej, prowadzenie działalności szpiegowskiej na rzecz Andersa, działalność wywiadowczą na rzecz rządu Rzeczypospolitej Polskiej na emigracji i przygotowywanie zamachu na grupę dygnitarzy Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego. 15 maja 1948 roku rotmistrz Witold Pilecki został skazany na karę śmierci i stracony. Wyrok wykonano 25 maja w więzieniu mokotowskim na Rakowieckiej, poprzez strzał

w tył głowy. Miejsce pochówku rotmistrza jest nieznane. Prawdopodobnie zwłoki bohatera zakopano na wysypisku śmieci koło Cmentarza Wojskowego na Powązkach w Warszawie. Grób symboliczny znajduje się w Kwaterze „Na Łączce”. Prośby o ułaskawienie Pileckiego skierowali do prezydenta Bolesława Bieruta oprócz obrońcy przyjaciele oświęcimscy i żona rotmistrza Pileckiego. Bolesław Bierut nie skorzystał z prawa łaski, a do 1989 roku wszelkie informacje o dokonaniach i losie Pileckiego podlegały cenzurze. Unieważnienie wyroku w sprawie Witolda Pileckiego nastąpiło dopiero 1 października 1990 roku.

Witold Pilecki, autor pierwszych na świecie raportów o Holokauście (tzw. Raportów Pileckiego), odznaczony został pośmiertnie w roku 1995 Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, a 30 lipca 2006 roku prezydent Polski Lech Kaczyński przyznał Witoldowi Pileckiemu pośmiertnie Order Orła Białego. 7 maja 2008 roku Senat RP podjął uchwałę w sprawie przywrócenia pamięci zbiorowej Polaków bohaterskiej postaci rotmistrza Witolda Pileckiego. Senatorowie uczcili w ten sposób 60. rocznicę śmierci jednego z największych bohaterów drugiej wojny światowej.

W książce „Six Faces of Courage”, historyk brytyjski, profesor Michael Foot, zaliczył Pileckiego do sześciu najodważniejszych ludzi ruchu oporu podczas II wojny światowej.

Bibliografia:

- Cyra A., Wysocki W. J., *Rotmistrz Witold Pilecki*, Warszawa 1997
- Cyra A., *Ochotnik do Auschwitz: Witold Pilecki(1901-1948)*, Oświęcim 2000
- Dziurok A., Gałęzowski M., Kamiński Ł., Musiał F., *Od niepodległości do niepodległości. Historia Polski 1918-1989*, Warszawa 2011
- Tracki K., *Młodość Witolda Pileckiego*, Warszawa 2014
- Patricelli M., *Ochotnik. O rotmistrzu Witoldzie Pileckim*, Warszawa 2011
- Pawłowicz J., *Rotmistrz Witold Pilecki 1901-1948*, Warszawa 2008
- Wysocki W. J., *Rotmistrz Witold Pilecki 1901-1948*, Warszawa 2009
- www.pilecki.ipn.gov.pl - oficjalna strona o Witoldzie Pileckim.